

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. Věry Jachurové a Mgr. et Mgr. Lenky Bahýľové, Ph. D., v právní věci:

žalobce: **KOVO CZ s.r.o.**, IČO: 25859285
se sídlem Zábřeh, náměstí Osvobození 255/28
zastoupený Mgr. Janem Drapáčem, advokátem,
se sídlem Zábřeh, náměstí Osvobození 28

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
se sídlem Praha 10, Vršovická 65

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016 čj. 43588/ENV/15, 987/570/15,
Sk. zn.: 570/000369/A/10x

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Olomouc ze dne 28. 4. 2015, č.j. ČIŽP/48/OOH/SR01/ 1415563.003/ODT (dále jen „rozhodnutí inspektorátu“). Rozhodnutím inspektorátu byla žalobci uložena pokuta ve výši 30.000,- Kč za správní delikt podle § 66 odst. 3 písm. e) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon o odpadech“), a to za porušení § 18 odst. 1 písm. e) zákona o odpadech, jehož se žalobce dopustil tím, že jako provozovatel zařízení ke sběru, výkupu

a využívání odpadů povoleného rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje provozoval toto zařízení v rozporu s provozním řádem, když při příjmu odpadů do zařízení v průběhu roku 2014 nepostupoval dle kapitoly č. 5.2 schváleného provozního řádu. V den dílčí kontroly orgánu I. stupně dne 3. 11. 2014 žalobce ve svém zařízení ve třech zcela zaplněných kovových bednách o objemu 1m³ umístěných pod přístřeškem shromažďoval použité odpadní kompresory pocházející z chladících zařízení (včetně olejových náplní), které přijal spolu s dalšími kovovými odpady, aniž by je měl povoleno do zařízení přijímat (jednalo se o součást elektrozařízení).

2. V napadeném rozhodnutí žalovaný předně shrnul závěry učiněné správním orgán I. stupně a poté konstatoval, že správní orgán I. stupně jasně prokázal porušení předmětného ustanovení zákona o odpadech. Stav popsáný v protokolu o kontrolním zjištění ze dne 3. 11. 2014 a v protokolu o kontrole ze dne 11. 2. 2015 a doložený důkazy ve spise prokazatelně svědčí o naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu. Na deliktní odpovědnost žalobce nemá vliv tvrzení, že předmětný odpad (kompresory) nebyl vykoupen. Žalobce v odvolání argumentoval tím, že kompresory z chladících zařízení nebyly do zařízení přijaty (nebyly vykoupeny a nebyla za tento odpad poskytnuta úhrada). Zmiňované kompresory vznikly při vlastní činnosti zařízení, a to vytríděním při vyskladňování kontejnerů po víkendových sběrech organizovaných obcemi a zájmovými organizacemi. Tento odpad nebyl předmětem sběru, ale vznikl při fyzikální úpravě přijaté směsi kovů. Žalovaný k této námitce uvedl, že na účty dodavatelů odpadu (sdružení hasičů, tělovýchovná jednota a svaz skautů) byly žalobcem poukazovány finanční prostředky za jimi dodané odpady, a to za odpady kategorie ostatní. Předmětné kompresory byly v kovovém odpadu podle žalobce nalezeny až následně v jeho provozovně při roztřídování a byly z něj žalobcem vyseparovány. Přitom dodavatelé předmětných kompresorů byli žalobci známi a byli dohledatelní.
3. Žalovaný nepřisvědčil vysvětlení žalobce, podle něhož žalobce nevrátil kompresory občanům proto, že předpokládal vznik černých skládek s těmito kompresory a tím i poškození životního prostředí. Žalovaný k tomu uvedl, že žalobce neodebíral kompresory přímo od občanů, a neměl je tudíž proč přímo občanům vracet, ale tyto kompresory mu dodaly jasně identifikovatelné subjekty, převážně obce, které za nakládání s těmito odpady nesly odpovědnost a byly by povinny po jejich vrácení či nepřevzetí žalobcem tyto odpady předat oprávněné osobě. Takovou oprávněnou osobou nebyl žalobce, protože do jeho zařízení nesměly být podle schváleného provozního řádu tyto odpady přijaty.
4. Pokud byl v některé části dodávky či v celé dodávce odpadů při jejím převzetí do zařízení zjištěn výskyt odpadních kompresorů jako nežádoucích příměsí, což měla objevit vizuální kontrola prováděná podle schváleného provozního řádu, měla být buď tato část předmětné dodávky odpadů, nebo celá předmětná dodávka dle žalovaného vrácena zpět jejímu dodavateli, protože schválený provozní řád zařízení neopravňuje v kapitole č. 3 žalobce použité kompresory z chladících zařízení přijmout.
5. Kovové odpady s příměsemi nebo jen samotné příměsi mohl žalobce vrátit jemu známým dodavatelům, od kterých je přijal. U skládky, jejímž příkladem žalobce argumentoval, jsou nežádoucí příměsi většinou objeveny až při rozhrnování ukládaných odpadů

kompaktorem a obvykle je nelze vrátit dodavateli, kterého již u těchto příměsí nebývá vždy možné identifikovat.

6. V odvolání namítaný údajný rozdíl v objemu shromažďovacích prostředků oproti jejich objemu uváděnému orgánem I. stupně nepovažoval žalovaný za natolik významný, aby mohl být důvodem pro změnu či zrušení prvoinstančního rozhodnutí.
7. K výši uložené pokuty žalovaný konstatoval, že pokutu správní orgán I. stupně uložil ve výši 30.000,- Kč, což je 0,3 % zákonné horní hranice, která činí 10.000.000,- Kč. Při hodnocení kritéria závažnosti ohrožení životního prostředí přihlédl žalovaný rovněž k místním podmínkám lokality, kde žalobce s odpady v rozporu se zákonem o odpadech nakládal. Provozovna a zařízení žalobce, kde bylo deliktní jednání zjištěno, se nacházejí v blízkosti obytné zóny obce Postřelmova. Porušení zákonných povinností při nakládání s odpady je vždy ohrožením životního prostředí, na což je nutno brát zvýšený zřetel, pokud k němu dojde v obytné zóně nebo v její blízkosti.
8. V žalobě, kterou proti napadenému rozhodnutí podal u Krajského soudu v Praze, žalobce shodně jako odvolání namítl, že předmětný odpad (kompresory z chladících zařízení) nebyl do zařízení žalobce přijat, nebyl vykoupen a nebyla za tento odpad poskytnuta úhrada, protože předmětný druh odpadu vznikl až při vlastním vytrídění při vyskládňování kontejnerů po víkendových sběrech organizovaných obcemi a zájmovými organizacemi. Žalobce zdůraznil, že přistavený naplněný kontejner umožňuje pouze zevní vizuální kontrolu, zda není znečištěn apod., a při následném vyskládňování nelze identifikovat konkrétního původce nežádoucí příměsi. Proto takto vzniklé odpady byly odděleně soustředěny, nebyla za ně poskytnuta úhrada a byly předány oprávněné osobě. Podmínky provozního řádu tak nebyly porušeny. Postup žalobce byl v souladu s pokyny vyplývajícími z příručky vydané příslušným odborem žalovaného, v níž je příkladem uveden postup v rámci kontroly příjmu odpadů určených k uložení, kdy jsou z dovážených odpadů separovány složky, které nelze v souladu s platnou legislativou a provozním řádem na skládce ukládat. Proto jsou vyseparované složky z dodávaných odpadů evidovány jako vlastní vyprodukované odpady s následným předáním jiné oprávněné osobě k dalšímu nakládání.
9. Žalobce dále namítl, že správní orgán musí vycházet z objektivně zjištěného stavu a poté může vydat rozhodnutí o uložení sankce. K tomu v daném případě nedošlo. Nelze totiž souhlasit se závěrem správního orgánu, který uvedl, že bylo zjištěno nakládání s nebezpečným odpadem uloženým ve 3 bednách, každá o objemu 1m³. Objem 3 beden je v celkovém množství 1,8 m³, nikoli 3 m³. Tento vyseparovaný odpad uložený v pevných kovových bednách neohrožoval ani neznečišťoval okolí, neboť nemohlo dojít k úniku jakékoliv kapaliny na zem apod. Za tento druh odpadu nebylo nikomu nic uhrazeno, jak uvedl správní orgán, byla provedena pouze úhrada za odpad kategorie 0.
10. Žalobce rovněž uvedl, že přestože faktury byly vystaveny na konkrétní subjekty, ani tyto neví, od koho byl odpadový materiál převzat, aby mu mohl být vrácen zpět. Navíc byly tyto odpady vytríděny s tím, že budou předány odpovědným osobám, které se likvidační odpadů zabývají, aby bylo zabráněno vzniku škod na životním prostředí.

11. Žalobce vyslovil nesouhlas s názorem žalovaného, že na deliktní odpovědnost nemá vliv tvrzení, že předmětný odpad nebyl vykoupen. Dle názoru žalobce je to jedna z důležitých okolností, neboť je tím prokazována skutečnost, že ke zjištění nebezpečného odpadu došlo až vlastní činností žalobce při separování odpadu, jak má na mysli shora uvedená příručka.
12. Závěrem žalobce uvedl, že se svým přístupem snažil zabránit vzniku škod na životním prostředí, proto vyseparovaný odpad vyčlenil a následně předal odpovědným osobám. Žalovaný proto postupoval v rozporu se zákonem, když nezjistil a nevyhodnotil všechny okolnosti v dané věci a sankci uložil nedůvodně.
13. Krajský soud v Praze usnesením ze dne 25.4.2016 č.j. 45 A 26/2016 – 13 rozhodl, že věc se postupuje Městskému soudu v Praze jakožto soudu místně příslušnému k jejímu projednání a rozhodnutí.
14. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že přijmout použité kompresory z chladících zařízení do žalobcova zařízení nedovoluje schválený provozní řád v kapitole č. 3. Skutečnost, že žalobce převzal kovové odpady obsahující použité kompresory od obcí a zájmových sdružení s přiděleným IČO dokazují kopie faktur, které žalobce správnímu orgánu I. stupně doložil a které jsou založeny ve spise. Dodavatelé odpadů s obsahem odpadních kompresorů tedy byli žalobci známi a byli dohledatelní. Žalovaný zdůraznil, že výskyt odpadních kompresorů jako nežádoucích příměsí měla objevit vizuální kontrola prováděná při příjmu odpadu podle schváleného provozního řádu.
15. Žalobcem citovaná část příručky na daný případ nedopadá. Také pro provoz skládek (na které příručka odkazuje) je navíc závazný jejich schválený provozní řád, který může upravit postup převzetí odpadů na skládku odlišně od příkladu v příručce.
16. Shodně jako v napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobcem namítaný údajný rozdíl v objemu shromažďovacích prostředků oproti jejich objemu uváděnému orgánem I. stupně nemá zásadní vliv na naplnění skutkové podstaty sankcionovaného deliktu.
17. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů. V posuzované věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:
18. Podle § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech v relevantním znění pokutu do výše 10 000 000 Kč uloží inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů bez potřebného souhlasu příslušného správního úřadu nebo v rozporu s ním nebo provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v rozporu se schváleným provozním řádem zařízení.
19. Podle § 18 odst. 1 písm. e) zákona o odpadech v relevantním znění provozovatel zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů je povinen provozovat zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů v souladu s jeho schváleným provozním řádem.

20. Podle § 67 odst. 2 zákona o odpadech v relevantním znění při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti ohrožení životního prostředí, popřípadě k míře jeho poškození.
21. Po posouzení věci soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Nutno předeslat, že správní delikt podle § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech je založen na objektivní odpovědnosti pachatele. Jedná se o tedy odpovědnost za následek, tj. bez ohledu na zavinění. Subjekt, který se dopustil protiprávního jednání, se proto nemůže ze své odpovědnosti exkullovat poukazem na to, že rozhodné okolnosti nezavinil. Zároveň jde o odpovědnost absolutní, neboť aplikovaná právní úprava nepřipouští žádné liberační důvody, jejichž prokázáním by se pachatel správního deliktu mohl své odpovědnosti zprostit, např. tím, že přes veškeré možné vynaložené úsilí nemohl zabránit škodlivému následku či jinému zásahu do zákonem chráněného zájmu. Zkoumá se tedy naplnění obligatorních znaků objektivní stránky skutkové podstaty tohoto správního deliktu, tj. jednání, následek a příčinná souvislost mezi těmito komponenty.
23. K naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 66 odst. 3 písm. e) zákona o odpadech dojde již tím, že fyzická osoba oprávněná k podnikání nebo právnická osoba provozuje zařízení ke sběru nebo výkupu odpadu v rozporu se schváleným provozním řádem zařízení. Následkem tohoto protiprávního jednání je porušení zákonem chráněného veřejného zájmu na provozování takového zařízení v souladu se schváleným provozním řádem. Ohrožení nebo dokonce určitá míra poškození životního prostředí není znakem skutkové podstaty tohoto správního deliktu, je však kritériem pro stanovení výše sankce (§ 67 odst. 2 zákona o odpadech).
24. Bez relevance je proto námitka, v níž žalobce poukazoval na okolnosti, které předcházely uskladnění předmětného odpadu v místě, kde žalobce provozoval zařízení určené pro sběr, výkup a využívání odpadu. Podle článku 5.2. provozního řádu schváleného rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí ze dne 6. 4. 2009 byl žalobce mj. povinen *provádět vizuální kontrolu každé dodávky odpadu, kontrolovat, zda odpad není znečištěn závadnými látkami, kontrolovat roztrídění odpadů podle jejich chemického složení u kovů a u ostatních odpadů pak roztrídění dle katalogu odpadů. Zavázal se také nepřevzít odpady, které svým složením nevyhovují požadavkům na kategorizaci odpadů nebo pokud nejsou dostatečně vytríděny.* Žalobce byl povinen počínat si takovým způsobem, aby vyhověl citovaným požadavkům, které stanovil schválený provozní řád zařízení. Pokud nemohl provést kontrolu tak, aby bylo možné ověřit řádné roztrídění odpadů podle katalogu odpadů ve smyslu vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů), tedy pokud nebyl odpad dostatečně vytríděn, aby tuto kontrolu umožnil, byl žalobce povinen převzetí tohoto odpadu odmítnout. Nemůže tedy obstát námitka, že přistavený kontejner umožnil pouze zevní vizuální kontrolu a že teprve jeho vytríděním byly zjištěny složky, které nebyly předmětem sběru a výkupu.
25. Nedůvodná je rovněž námitka, že předmětný odpad nebyl do zařízení žalobce přijat (nebyl předmětem sběru a výkupu), nebyl vykoupen a nebyla za něj poskytnuta úhrada. Žalobce

tím, že přijal veškerý odpad, který byl shromážděn v kontejnerech, postupoval v rozporu s požadavkem vyplývajícím z provozního řádu, neboť přijal odpad nevytríděný dostatečně tak, aby mohl vyhodnotit, zda tento odpad jako celek může přijmout či zda může přijmout jen část odpadu, jehož sběr a výkup mu byl prostřednictvím souhlasu a schválení provozního řádu příslušným správním orgánem povolen. Způsob, jakým žalobce následně s předmětným odpadem nakládal, nemá žádný význam pro posouzení toho, zda došlo k naplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu. Zcela irelevantní je též skutečnost, zda za tento odpad (použité odpadní kompresory pocházející z chladících zařízení včetně olejových náplní) žalobce zaplatil nějakou úhradu či nikoliv. Ani újmatnost vytýkaného jednání totiž nepatří ke znakům skutkové podstaty daného správního deliktu. Stručně řečeno, předmětný odpad neměl v zařízení žalobce co dělat, protože podle schváleného provozního řádu vůbec nesměl být do jeho zařízení přijat.

26. Neobstojí ani námitka, že postup žalobce byl v souladu s pokyny vyplývajících z příručky vydané příslušným odborem žalovaného, v níž je příkladem uveden postup v rámci kontroly příjmu odpadů určených k uložení na skládku, při kterém jsou vyseparované složky z dodávaných odpadů, u nichž již nelze zjistit původce, resp. dodavatele, evidovány jako vlastní vyprodukované odpady s následným předáním jiné oprávněné osobě. Předmětné zařízení předně není skládkou, a již z tohoto důvodu se žalobce nemůže dovolávat pokynů týkajících se příjmu odpadů určených k uložení na skládku. V této souvislosti soud dále poukazuje na obsah správního spisu, zejména pak na obsah námitek ze dne 19. 2. 2015, které žalobce uplatnil proti kontrolnímu zjištění. Žalobce zde vysvětlil technické podmínky svozu a mj. uvedl, že kontejnery přistavoval na základě objednávky na dobu určenou dle objednatele, kterým byly mj. obce či města. Z uvedeného zejména plyne, že žalobce nemůže argumentovat nemožností zjistit původce odpadu, pokud objednatelem kontejneru byla obec. Ve smyslu § 4 odst. 1 písm. w) zákona o odpadech je totiž obec původcem odpadů od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném, přičemž obec se současně stane vlastníkem tohoto odpadu. Žalobce mohl také vymezit konkrétní podmínky, za nichž mělo shromažďování odpadu probíhat a za kterých by odpad případně od obce nepřevzal. V rámci zajištění účinné kontroly odpadu shromážděného v kontejnerech měl přijmout taková opatření, aby odpad, resp. jeho část mohl převzít, jinak měl jeho převzetí jako celek odmítnout. Nutno opět zdůraznit, že byl povinen dodržet pravidla stanovená schváleným provozním řádem. Jejich dodržením by totiž předešel situaci, kdy bez příslušného povolení v zařízení nakládal s nebezpečnými odpady, které v důsledku nedostatečné kontroly roztrídění odpadu až následně objevil v kontejnerech. Argumentace, že ke zjištění nebezpečného odpadu došlo až vlastní činností žalobce při separování odpadu, je proto irelevantní.

27. Soud nepřisvědčil ani námitce, že správní orgány nevycházely z objektivně zjištěného stavu, pokud neprověřily skutečný objem beden, do nichž žalobce uložil separovaný nebezpečný odpad. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že žalobce nijak nezpochybnil údaje uvedené v dílčím protokole o průběhu kontroly ze dne 3. 11. 2014. V části b) tohoto protokolu je uvedeno: „*Uzděné budovy byly ve třech kovových bednách o objemu 1m³ soustředěny kompresory z chladících zařízení, které obsahovaly olejové náplně.*“. Žalobce podpisem protokolu vyjádřil výslovně souhlas s jeho obsahem a ani následně před vydáním rozhodnutí inspektorátu údaj týkající objemu beden sám neupřesnil/neopravil. Správní orgán I. stupně proto při vydání rozhodnutí vycházel ze skutkového stavu, který byl

náležitě zjištěn v průběhu kontroly před zahájením správního řízení a který nebyl žalobcem zpochybňován. Správní orgán I. stupně nebyl povinen provádět v tomto směru další dokazování, neboť v průběhu řízení potřeba dalších důkazů nevyplývala. Nutno dodat, že tato skutková okolnost mohla mít podle § 67 odst. 2 zákona o odpadech význam jen pro úvahu o výši sankce, nikoli pro posouzení vzniku samotné delikttní odpovědnosti žalobce. Případný (žalobcem navíc nedoložený) rozdíl v objemu (1,2 m³) je z tohoto pohledu vskutku marginální, neboť správní orgán I. stupně a žalovaný v napadeném rozhodnutí při stanovení výše pokuty přihlížely k mnohem významnějším okolnostem (včasné nepřijetí opatření k plnění požadavků plynoucích ze zákona o odpadech, nebezpečný charakter přijatého odpadu, druhé porušení předpisů na úseku odpadového hospodářství, umístění provozovny žalobce v blízkosti obytné zóny). Naopak okolnost, že žalobce nebezpečný odpad soustřeďoval v kovových bednách pod přístřeškem, byla vyhodnocena jako polehčující. Bez opodstatnění je proto námitka, že žalovaný nevyhodnotil všechny okolnosti a sankci žalobci uložil nedůvodně.

28. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. tak učinil bez nařízení ústního jednání (žalobce i žalovaný ve stanovené lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas s takovým projednáním věci).
29. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 20. prosince 2018

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu